

VIDENCENTER
FOR SVINEPRODUKTION

Støttet af:

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

ØKONOMISKE KONSEKVENSBEREGNINGER 2014

NOTAT NR. 1405

De økonomiske konsekvenser ved afvigelser i effektivitet i forhold til landsgennemsnittet, kan anvendes som overslag over muligt tab og gevinst i dækningsbidraget pr. enhed.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION, DEN RULLENDE AFPRØVNING

FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN

UDGIVET: 17. FEBRUAR 2014

Dyregruppe: Søer, Smågrise og Slagtesvin

Fagområde: Management, Produktionsøkonomi

Sammendrag

Basisvægtintervallet stiger i 2014. Derved stiger optimal gennemsnitlig slagtevægt ud fra maksimalt DB/stiplads med ca. 3 kg per slagtesvin i 2014 for DC producenter. Fokus i 2014 bør derfor være på høj dgl. tilvækst i hele kæden, dvs. både i farestald, smågrise – og slagtesvinestalde. Herved kan fordelene ved, at kunne levere tungere slagtesvin hentes, uden et fald i producerede grise/stiplads. Fokus på lav dødelighed er fortsat vigtigt. Ultimo 2013 var der en forventning om en afregningspris på 12,11 kr. pr. kg for hele 2014, mens slagtesvinefoderprisen forventes at blive ca. 1,72 kr. pr. FEsv for en færdigblanding. Dette skal ses i forhold til en beregnet nulpunktsomkostning på 11,77 kr./kg i modelberegningen i den beregnede smågrisenotering. Med forventet positiv rentabilitet er højt udbytte i form af mange fravænnede grise eller mange producerede kg slagtevægt per stiplads ekstra vigtigt i 2014.

TILSKUD

Projektet har fået tilskud fra Svineavgiftsfonden og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Den Europæiske Landbrugsfond for udvikling af Landdistrikterne. Aktivitetsnr. 76. Journalnr.: 32101-D-13-00584.

Baggrund

Der er ofte behov for at lave følsomhedsberegninger og cost benefit analyse i besætninger. Dette notat viser, hvad ændringer i produktivitet kunne betyde økonomisk pr. årssø eller pr. gris. Den økonomiske værdi af ændringer i produktivitet er noteringsafhængig, mens ændringer i egen effektivitet, såsom skift til billigere foder, eller bedre kødprocent og bedre foderudnyttelse, ikke er afhængige af noteringen.

Materiale og metode

Formålet er at beregne de økonomiske konsekvenser ved afvigelser i effektivitet i forhold til landsgennemsnittet.

Beregningerne er baseret på grundlaget for den beregnede smågrisenotering [1], hvor prognosen for 2014 [2], som er lavet ultimo 2013 er indlagt. Med diverse korrektioner og indregning af efterbetaling forventes den gennemsnitlige afregningspris at blive ca. 12,10 kr. pr. kg. Dette svarer til en DC notering på ca. 11,60 kr./kg. Sonoteringen er sat til 8,5 kr./kg. Tabellerne er beregnet på basis af de foderpriser, som er vist i tabel 1, og med de smågrisepriser som disse foderpriser vil give i den beregnede smågrisenotering.

Tabel 1: Forventede gennemsnitlige foderpriser i 2014 for indkøbt færdigfoder

Type foder	Kr./fesv
Sofoder	1,72
Smågrisefoder	2,06
Slagtesvinefoder	1,72

Nulpunktsafregningsprisen er 11,77 kr./kg for en integreret produktion med søer og smågrise på en lokalitet og slagtesvin på en anden ifølge den beregnede notering. Hvis prognosen og afregningspriserne holder for 2014, bliver der således en positiv rentabilitet i den beregnede notering på 27,13 kr./gris fra undfangelse til slagting. For de forhold, der har indflydelse på produktiviteten, f.eks. daglig tilvækst, dødelighed og levendefødte grise, øges den økonomiske effekt med stigende notering i nominelle kroner. Af hensyn til dette vises tabellerne med varierende noteringer med en DC notering på 11,60 kr./kg i midten af tabellerne. Der regnes i dækningsbidrag (DB) per enhed i tabellerne.

Resultater

Alle resultater er opdelt i søer til og med fravæning, smågrise fra 7-30 kg og slagtesvin 30-107 kg. Først vises sammenhængen mellem notering og pris pr. gris i hver tabel for de noteringsafhængige værdier. Slagtevægten er ikke ændret, selvom den nye vægtmaske hos DC og Tican giver mulighed for det. Hvad den nye vægtmaske betyder for den gennemsnitlige slagtevægt og dermed for smågrisenoteringen må tiden vise. Rentepåvirkning er lavet ud fra modelberegninger, hvor gennemsnitligt ca. 50 % af den investerede kapital i staldbygninger etc. vil være tilbagebetalt. Mange besætninger vil derfor have større rentefølsomhed end her beregnet.

Søer til og med fravæning (7 kg)

En levendefødt gris mere pr. kuld har en værdi på 492 kr. pr. årsso i 2014. De bedste besætninger i Danmark har en pattegrisedødelighed, som er ca. 5 pct. point under landsgennemsnittet. Det har en værdi på ca. 392 kr. pr. årsso. En spildfoderdag pr. kuld koster ca. 23 kr. pr. årsso i tabt DB. Fravænnede grise pr. årsso er påvirket af fravænningsalderen i besætningen. Fravænnede grise pr. årsso er derfor mindre velegnet til benchmarking af effektivitet mellem besætninger end andre so nøgletal. Et kg øget fravænningsvægt øger salgsværdien per årsso med 397 kr. Fravænningsvægten vil typisk ligge mellem 1,5-2 kg højere pr. gris ved 1 uges højere fravænningsalder. Sammenlign besætninger på spildfoderdage pr. kuld og fravænnede pr. kuld. Hold fokus på søernes huld ved fravæning og vær omhyggelig med brunstkontrol. De underliggende forklaringer til et for lavt antal fravænnede pr. kuld er for få levendefødte eller for høj pattegrisedødelighed.

Tabel 2: Økonomisk konsekvenstabel for søer til og med 7 kg

Notering, DC, kr./kg		9,60	10,60	11,60	12,60	13,60
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		10,10	11,10	12,10	13,10	14,10
7 kg pris		199	227	256	285	313
Søer til fravæning	+/- ændring	Kr./årsso	Kr./årsso	Kr./årsso	Kr./årsso	Kr./årsso
DB pr. årsso	Ved given notering	1.976	2.820	3.665	4.510	5.354
Levendefødte grise pr kuld*	+/-1 gris	382	437	492	547	602
Fravænnede grise pr årsso	+/-1 gris	199	227	256	285	313
Døde i diegivningsperioden**	+/-5 pct. point	294	343	392	440	489
Spildfoderdage pr kuld***	+/-1 dage pr. kuld	12	17	23	28	33
Fravænningsvægt****	+/-1 kg	298	347	397	447	496

*(7 kg pris x 0,85 x 2,25)

** (levendefødte x 0,05 x 2,25 x (7 kg pris-5,5 kg pattegrisetilvækst *2,8/Fesv/pattegrisetilvækst*kr. pr. FEso)

*** (DB pr. sodag x 2,25 kuld pr. so) eller omkostning pr. dag

****Værdi ifølge den beregnede notering, ingen korrektion for evt. mer sofoderforbrug

En rente på +/- 1 procentpoint vil påvirke bundlinjen med ca. 148 kr./årssø i modelberegningen. En sofoderpris på +/- 10 øre/FEso vil påvirke bundlinjen med ca. 152 kr./årssø.

Smågrise, 7-30 kg

Noteringen forventes at være over nulpunkt i 2014, og der er gode penge at tjene på ekstra høj daglig tilvækst og dermed øget salgsvægt. Hvis undervægtfradraget kommer til at starte ved 74 kg, slagtevægt som DC har barslet vil slagtesvineproducenterne have ekstra fokus på at undgå for små grise ved indsætning. Dette løses nemmest for smågriseproducenter ved at sørge for, at smågrisetilvæksten stiger. Det er oftest i perioden fra 0-14 dage efter fravæning, at grundlaget for en høj smågrisetilvækst bliver lagt, så vær ekstra opmærksom her.

En reduceret smågrisedødelighed på 1 procentpoint giver ca. 3,4 kr. pr. produceret smågris i 2014.

Tabel 3: Økonomisk konsekvenstabel for smågrise 7-30 kg

Notering, DC, kr./kg		9,60	10,60	11,60	12,60	13,60
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		10,10	11,10	12,10	13,10	14,10
Smågrisepris 7 kg	Kr./gris	199	227	256	285	313
Smågrisepris 30 kg	Kr./gris	336	377	418	459	500
Afgangsvægt*	+/- 1 kg	5,6	5,9	6,2	6,5	6,9
Smågrise	+/- ændring	Kr./gris	Kr./gris	Kr./gris	Kr./gris	Kr./gris
DB pr gris	Notering	33	45	58	71	83
Daglig tilvækst, g/dag*	438 +/- 10 gram	0,7	1,0	1,3	1,6	1,8
DB ændring ved ændring i afgangsvægt	+/- 1 kg	1,6	1,9	2,3	2,6	2,9
Døde/kasserede	+/- 1 pct. point	2,7	3,0	3,4	3,7	4,1
Noteringsuafhængige værdier						
FEsv pr kg tilvækst	+/- 0,1 FEsv	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7
Smågrisefoder	+/- 0,1 kr. pr FEsv	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4
Rente	+/- 1 pct. point	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

*Ændring i salgspris/gris

**Øget daglig tilvækst bruges til at producere flere smågrise pr. stiplads

Slagtesvin

Der er forudsat en gennemsnitlig slagtevægt på 83 kg, men vær opmærksom på at flere slagterier har hævet basisvægtintervallet i 2014. I 2014 bør der være fokus på, at basisvægtintervallet er øget med hele 4 kg slagtekrop hos DC. Der er ca. 4 kr. pr. slagtesvin i mer-DB ved at øge slagtevægten med 1 kg, forudsat at leveringen sker i basisvægtintervallet.

Den gennemsnitlige slagtevægt kan hæves ca. 2 kg/slagtekrop, hvis man har meget konsekvent "AI-AU" drift i dag, uden at ændre producerede grise per stiplads. Dette sker, fordi færre grise skal pilles

ud af sektionen, før den skal tømmes. I mange besætninger skal kun de ca. 25 % største grise pilles ud før tid, resten kan leveres, når sektionen tømmes mod før 40-50 pct. med de gamle vægtmasker. Mindre arbejde og mere i DB/slagtesvin og DB/stiplads, hvis arbejdet tilrettelægges godt i 2014 for disse besætninger.

I 2014 bør der være ekstra fokus på foderpris, fodereffektivitet og reduceret dødelighed. Billigere foder er altid attraktivt, og en blanding, som er 0,1 kr. pr. FEsv billigere, vil give en gevinst på 22 kr. pr. produceret slagtesvin. Et foderforbrug, som er 0,1 FEsv pr. kg tilvækst lavere end før, giver en gevinst på ca. 14 kr. pr. gris. Billigere foder, som sænker foderprisen med 0,1 kr. pr. FEsv, må derfor maksimalt øge FEsv pr. kg tilvækst med ca. 0,14 FEsv pr. kg tilvækst. Vær opmærksom på dette bytteforhold mellem foderets pris og eventuel påvirkning af fodereffektiviteten. Hvis dødeligheden kan sænkes med 1 procentpoint øges indtjeningen med ca. 7 kr. pr. produceret slagtesvin.

Tabel 4: Økonomisk konsekvenstabel for slagtesvin fra 30 kg indsættelsesvægt til 83 kg slagtet

Notering, DC, kr./kg		9,60	10,60	11,60	12,60	13,60
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		10,10	11,10	12,10	13,10	14,10
Smågrisepris 30 kg		336	377	418	459	500
Slagtesvin	+/- ændring	Kr./gris	Kr./gris	Kr./gris	Kr./gris	Kr./gris
DB pr gris	Notering	64	106	148	190	232
Daglig tilvækst, g/dag*	905 +/- 100 g	0-6,6	0-11	0-15,3	0-19,6	0-23,9
Slagtevægt**	+/- 1 kg slagtevægt	2,1	3,1	4,1	5,1	6,1
Døde/kasserede	+/- 1 pct. point	5,9	6,5	7,1	7,7	8,4
Noteringsuafhængige værdier						
FEsv pr kg tilvækst	+/- 0,1 FEsv/kg tilvækst	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5
Basisvægt	+/- 10 pct. afregnet til basisvægt	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Kødprocent	+/-1 pct. point	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Pris slagtesvinefoder	+/- 0,1 kr. pr FEsv	22,0	22,0	22,0	22,0	22,0
Rente	+/- 1 pct. point	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0

*Producerede grise pr. stiplads ændres

**Under forudsætning af at de afregnes til basisvægt

Uanset om foderforbrug er højt eller lavt i forhold til 2,85 FEsv kg tilvækst fra 30-109 kg, som bruges i den beregnede notering, er der øget DB i at hæve slagtevægten, som tabel 5 viser. Dette selv om det marginale foderforbrug forventes at være på ca. 3,57 FEsv/kg tilvækst omkring de 110 kg levendevægt for en dansk gennemsnitsbesætning.

Omkring det marginale foderforbrug omkring slagtevægt bør det i første omgang antages, at hvis besætningen har et lavt foderforbrug fra 30-109 kg levende tilvækst, så er marginal foderforbruget omkring slagtevægt nok også bedre end gennemsnittet eller omvendt, som tabel 5 viser.

Tabel 5: Marginalt foderforbrug for slagtesvin omkring optimal slagtevægt (83 kg slagtevægt). Mer DB er ukorrigeret for eventuelt fald i kødprocent.

FESv/kg tilvækst 30-109	Marginal foderforbrug omkring 83 kg slagtevægt FESv/kg levende tilvækst	Mer/DB per kg slagtekrop
2,55	3,27	4,73
2,65	3,37	4,51
2,75	3,47	4,29
2,85	3,57	4,06
2,95	3,67	3,84
3,05	3,77	3,61
3,15	3,87	3,39

Det er muligt, at besætningens marginale foderforbrug er både højere eller lavere end vist i tabel 5. En af de afgørende faktorer er, hvor meget fedt der relativt aflejres i forhold til protein i slutningen af perioden inden slagtning. Først hvis dette forhold kendes, kan daglig foderstyrke, eller foderets sammensætning optimeres. Foderspild, formalingsgrad, klima i stalden, foderets passagehastighed og foderets fordøjelighed samt absorption af næringsstoffer over tarmen er de andre vigtige forhold, som kan forklare den store spredning, som ses i FESv/kg tilvækst.

På landsplan falder kødprocenten ca. 0,7 procentpoint for hver gang slagtevægten øges med 10 kg slagtekrop, svarende til et forventet tab på ca. 0,8 kr./kg øget slagtekrop i gennemsnit. Der ses store besætningsvariationer, og kødprocenten falder ikke nødvendigvis ved øget slagtevægt. Besætningsanalyser for sammenhængen mellem kødprocent og slagtevægt kan/bør derfor undersøges. Kødprocentfald er besætningsafhængigt og vil koste mellem 0-1,2 kr./kg i tabt DB/kg øget slagtekrop,

Konklusion

Hvis 2014 prognosen holder, er det et ekstra godt år at yde en ekstra indsats, da rentabiliteten for en gennemsnitsbesætning skulle blive positiv. En reduktion i dødelighed har fortsat høj økonomisk værdi. Der bør i 2014 være ekstra fokus på høj daglig tilvækst, fordi slagtevægten kan og bør øges i 2014. Ved 3 kg mere i gns. slagtevægt øges DB/slagtesvin med ca. 12 kr./slagtesvin. En hjælpende hånd kan gives fra smågriseproducenter. Højere daglig tilvækst her vil gøre, at indsættelsesvægten stiger i slagtesvinestaldene, så målet nemmere nås.

Hvis slagtevægten alt andet lige stiger, øges smågrisenoteringen for 7 og 30 kg smågrisene også med et par kr. pr. smågris. Gevinsten ved øget tilvækst i smågrisenestalden er derfor større end de ca. 2,3 kr./smågris i mer-DB/smågris, som kommer alene fra øget slagsvægt. Lad 2014 derfor blive et år, hvor man hjælper hinanden med at tjene flere penge på slagtesvin i Danmark. Alle har brug for det!

Referencer

- 1) Udesen 2012. Grundlaget for den beregnede smågrisenotering - Juni 2013. [Notat 1326. Videncenter for Svineproduktion.](#)
- 2) Udesen F. & N. V Christensen 2013. Prognose for svineproducenternes økonomiske resultater 2012-2015. [Notat 1340. Videncenter for Svineproduktion.](#)

//fu//

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKT

Tlf.: 33 39 40 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@lf.dk

en del af

Landbrug & Fødevarer

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes

i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.